

Pracovní právo

**PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAH
ZÁVISLÁ PRÁCE
ŠVARC-SYSTÉM**

Obsah přednášky

- **pracovněprávní vztahy**
- **vymezení závislé práce**
  - **relevantní právní předpisy**
  - **znaky závislé práce**
  - **Švarcsystém**
  - **judikatura**

Pracovněprávní vztah

* PPV je definován:

a) subjekty

b) předmětem

c) obsahem

* subjekty -> zaměstnanec X zaměstnavatel

* předmět -> výkon závislé práce

* obsah -> konglomerát práv a povinností

Předmět – závislá práce

* práce může být vykonávána

v pracovněprávním vztahu podle pp předpisů, splňuje-li práce znaky tzv. **závislé práce**

mimo pracovněprávní předpisy (formou subdodávky), např. smlouva o dílo, příkazní smlouva

Závislá práce (§ 2, 3 ZP)

Závislá práce (2 odst. 1)

* je předmětem pracovního práva

závislou prací je práce, která je vykonávána:

- a) ve vztahu **nadřízenosti** zaměstnavatele a **podřízenosti** zaměstnance
- b) **jménem** zaměstnavatele
- c) podle **pokynů** Z
- d) **osobně** zaměstnancem

Závislá práce (2 odst. 2)

Závislou prací je práce, která je vykonávána:

e) za **úplatu**

f) na **náklady a odpovědnost zaměstnavatele**

g) v **pracovní době**

h) na **pracovišti** zaměstnavatele, popř. jiném dohodnutém místě

Zaměstnanec X podnikatel

§ 420 OZ

Podnikatelem je osoba, která vykonává:

- a) **samostatně** x *zaměstnanec*
- b) **na vlastní účet a odpovědnost** x *zaměstnanec*
- c) *výdělečnou činnost*
- d) *živnostenským nebo obdobným způsobem*
- e) *se záměrem činit tak soustavně*
- f) *za účelem dosažení zisku*

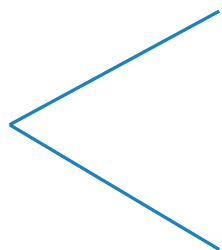
Závislá práce (3)

- naplňuje-li výkon práce znaky závislé práce, musí být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu

???

Závislá práce (3)

???

ochrana zaměstnance

daňové důvody

Závislá práce (2 ZP)

- vykonává-li fyzická osoba práci, která vykazuje znaky závislé práce, mimo pracovněprávní vztah
-> jedná se o **nelegální práci**

§ 5 zákona o zaměstnanosti (vymezení pojmů)

Pro účely tohoto zákona se rozumí

e) **nelegální práci,**

1. výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah,

Rysy závislé práce

Jménem zaměstnavatele

- * zaměstnanec nikdy nejedná vlastním jménem
- * vůči třetím osobám jedná vždy jménem zaměstnavatele -> práva a povinnosti vznikají vždy zaměstnavateli
- * § 2914 OZ

X od jednání podnikatele

Pokyny zaměstnavatele

- * zaměstnanec je zásadně vázán pokyny zaměstnavatele ohledně způsobu výkonu práce
- * zásadně se od nich nemůže odchýlit x odchýlit se může tehdy, ohrozil-li by tím své zdraví či právní předpisy

* § 106 odst. 2 ZP

X (§ 2592, § 2594 OZ)

- * drží-li se zaměstnanec pokynů zaměstnavatele je zásadně vyloučena jeho odpovědnost za vzniklou škodu

Osobní výkon práce

- * zaměstnanec se nemůže dát při výkonu práce zastoupit jinou osobou
- * smrtí zaměstnance zaniká pracovněprávní vztah X (§ 2588, § 2589)

Odměna

- * zaměstnanci náleží za vykonanou práci odměna
- * odměna je závislá na počtu odpracovaných hodin v rámci pracovní doby
- * odměna náleží periodicky za určité období
- * **pro její výši je rozhodující odpracovaná doba, nikoliv hodnota výsledné práce**
- * § 346c ZP, 144a ZP, 346d ZP

Odměna

- * z odměny odvádí Z zálohy na daň z příjmů FO, veřejné zdravotní pojištění, příspěvky do systému sociálního zabezpečení
- * zaměstnanec má právo na 4 týdny placené dovolené ročně
X podnikatele -> dostane od objednatele částku před zdaněním, odvod daní + dalších záloh je jeho odpovědností
nemá nárok na placenou dovolenou, je lhostejné, zda dílo provádí o víkendu či svátku

Náklady zaměstnavatele

- * zaměstnanec vždy používá materiál, pracovní pomůcky + předměty náležející Z

X (§ 2586) smlouvou o dílo **se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad** pro objednatele dílo

Riziko při výkonu práce

- * zaměstnanec nikdy neodpovídá třetím osobám za škodu, kterou způsobil při výkonu závislé práce -> 3. osobám vždy odpovídá Z
- * Z se následně může hojit na zaměstnanci

X (§ 2586) smlouvou o dílo **se zhotovitel zavazuje provést na svůj a nebezpečí** pro objednatele dílo

Pracovní doba (81)

- * Pracovní dobu rozvrhuje zaměstnavatel a určí začátek a konec směn.
- * Pracovní doba se rozvrhuje zpravidla do pětidenního pracovního týdne. Při rozvržení pracovní doby je zaměstnavatel povinen přihlídnout k tomu, aby toto rozvržení nebylo v rozporu s hledisky bezpečné a zdraví neohrožující práce.
- * Zaměstnanec je povinen být na začátku směny na svém pracovišti a odcházet z něho až po skončení směny.

X podnikatel nemá stanovenou pevnou pracovní dobu, je vázán pouze dohodnutým termínem

Pracoviště

- * zaměstnanec je povinen vykonávat práci na pracovišti Z
- * náklady spojené s údržbou pracoviště nese Z

X podnikatel nemusí práci vykonávat na pevně stanoveném místě (výjimka – např. stavby)

Pracovní smlouva X smlouva o dílo

Pracovní smlouva	Smlouva o dílo
Zaměstnanec nejedná svým jménem; vůči třetím osobám jedná jménem zaměstnavatele.	Zhotovitel jedná svým jménem.
Zaměstnanec je vázán pokyny zaměstnavatele ohledně způsobu výkonu práce.	Při provádění díla postupuje zhotovitel samostatně. Příkazy objednatele je vázán, jen plyne-li to to zvyklostí, anebo bylo-li to ujednáno.
Pracovní poměr se vyznačuje nerovnovážným postavením zaměstnance a zaměstnavatele.	Objednatel a zhotovitel jsou v rovnovážném postavení.
Zaměstnanec vykonává práci osobně.	Zhotovitel buď provede dílo osobně, anebo je nechá provést pod svým osobním vedením, není-li dílo vázáno na osobní vlastnosti zhotovitele.
Smrtí zaměstnance pracovněprávní vztah zaniká.	Smrtí zhotovitele závazek provést dílo zásadně nezaniká, nezáleželo-li dílo ve zvláštních osobních schopnostech zhotovitele.
Závislá práce je vykonávána na náklad a nebezpečí zaměstnavatele.	Dílo zhotovitel realizuje na svůj náklad a nebezpečí.

Děkuji za pozornost!